

(המשך מעמוד 13)

על כלירכב ישראליים, וכדי להעניש את יושבי המחנה.
 כבר מרחוק, כשמתקרבים לרה"ר שה, אפשר להבחין בה. אחרי נסיעה של כמה קילומטרים על הכביש מירושלים דרומה, שמשני צידיו בתיאבן יפהיים של העיר בית-לחם, הגולשת ממורדות ההרים, נגלית לפתע לעין דהיישה: קבוצה צפופה מאוד של בתי-בטון קטנטנים.
 קומנדרק של מישמר הגבול עמד בפתיח המחנה. החיילים שראו אותנו ניגשו אלינו כהבעת-פנים חמורה, שאלו מי אנחנו. כשהסתכר להם שאנחנו עיתונאים הרוצים להיכנס למחנה, אמרו: רק רגע, אסור לצלם, אסור להיכנס לפני שמקבלים אישור מן המפקד.
 קודם כל: לא. הם לא כליכך ירעו להסביר למה.
 לבסוף ניתן האישור, אבל עם הסתייגות קלה: "אסור לצלם את כוחותינו".
 כדי להיכנס למחנה, יש צורך להתפתל בתוך מישעול צר בין שני גדרות בתים. הכניסה הראשית נחסמה.

שנתיים בעוון דגל

ב רחוב הראשי פגשנו את השבאב (בערבית: הנוער). כשראו

מקום הפגיעה

במקום זה, בפתח הבית, נפצעה הילדה אחרי קרב ידווי-אבנים בין המתנחלים ובין תושבי מחנה-הפליטים, ואחרי התערבות צה"ל. בתמונה - אחות הפצועה.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

التقى بيني وبينها
 التقيت بيني وبينها
 التقيت بيني وبينها
 التقيت بيني وبينها

ولا تحزن الذين طردوا في الليل انه اموالاً، بل انصروا بغيرهم يريدون

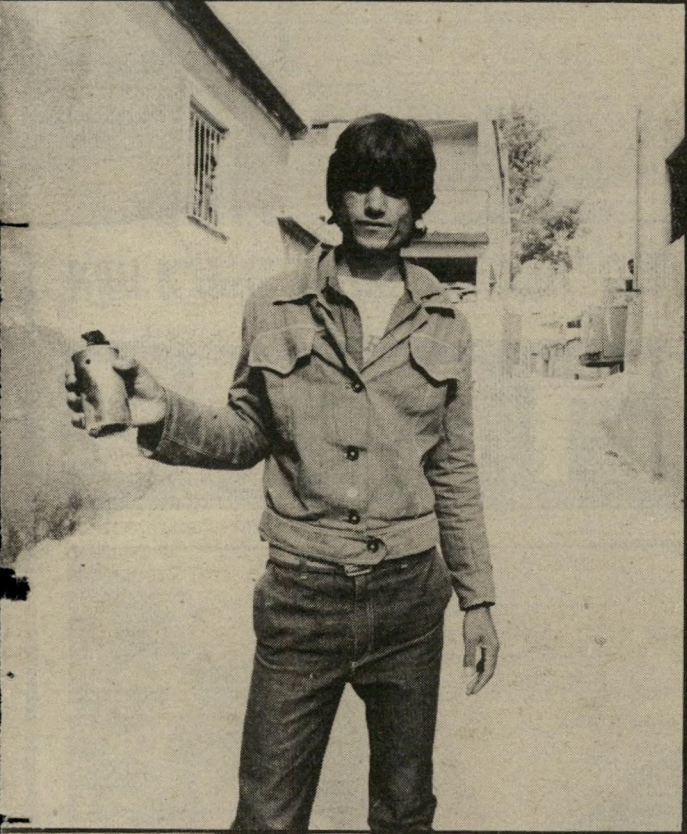
التقى بيني وبينها
 التقيت بيني وبينها
 التقيت بيني وبينها
 التقيت بيني وبينها

لجنة الشبيبة للعمل الاجتماعي
 كوس - رام الله

1982	1982
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

הקדושים

לוח-שנה הנושא את תמונותיהם של ארבעה צעירים, תושבי הגדה, שנהרגו במהלך פיזור הפגנות. לפני שמו של כל אחד מופיע התואר: "הקדוש". מתחת לתמונות - כיפת-הסלע.

רימון גאז

צעיר תושב דהיישה מחזיק בידו אחד מרימוני-הגאז הרבים שנזרקו, לדיברי התושבים, אל תוך המחנה בעת ההתכתשות עם המתנחלים. רימונים כאלה נזרקים באופן תדיר.

תעלות לניקוז הביוב. הרחובות נקיים. מתחת לעץ-תאנה ישבה קבוצה גברים ששיחקו ששיבש בצל, ליד חנות קטנה ישבו שתי זקנות בתיל-בושת מסורתית, מיטפחות לבנות לראשיהן, והסתכלו בנו בסקרנות. יום של שיגרה בהיישה.
 השבאב הובילו אותנו פנימה, אל תוך המחנה, דרך סימטות צרות. מדי פעם הם גירשו את הילדים הרבים שהלכו אחרינו. ילדים חרשים צצו מעבר לכל פינה.
 נכנסנו לתוך מועדון הצעירים. חדר לא גדול, במרכזו שולחן פינג-פונג מכוסה אבק. הרשת היתה זרוקה בצד, ושתי מרקות ירוקות היו מונחות על השולחן. מסביב לשולחן עמדו כיסאות רבים, התיישבנו. מסביבנו התיישבו כתיסר נערים, כבני 17 עד 20.
 הקירות חשופים, פרט לשני לוחות-ישנה של ועדת הנוער לעבודה חברתית, התולים על הכתלים. בראש כל לוח היו ארבע תמונות של צעירים

כני הגדה, שנהרגו כעת פיזור הפגנות עליידי כוחות ישראליים. כאן הם נקראים "הקדושים", בהערצה.
 בכל קיר יש חלון, זגוגיות אין. חלק מהזגוגיות שבורות, חלק מהחלונות לא זכו מעולם כזגוגית. כצד נצבה מריצת-ברזל, עם שאריות בטון בתוכה.
 אחרון הצעירים שנכנס הגיף את דלת-הברזל מאחוריו, וניגש לסגור את החלונות בתיסי-הברזל. היתה אפילה קלה בחדר.
 שוב נפתחה הדלת, וצעיר נוסף נכנס לחדר, קצת בכיישנות. אחד הנערים שישבו מול הדלת הביט בו בשתי עיניים שחורות, פעורות לרווחה. כלא מאמין. אחרי רגע קם, חיוך רחב התפשט על פניו. הוא ניגש אליו והתחיל לחבק אותו ולנשקו, כמו אחרי פרידה ארוכה.
 השניים באמת לא ראו האחד את השני זמן רב. הצעיר שנכנס לחדר, שוחרר לפני זמן קצר ממאסר בו

הצעירים את אורי אבנרי, כמעט שהתנפלו עליו מרוב שימחה. היינו אולי הישראליים היחידים שנכנסו לרה"שה, מלבד לובשי-המדים, כמובן, המסתובבים פה באופן קבוע.
 הצעירים הקיפו אותנו מכל עבר, וילדים קטנים, עשרות ילדים, החלו להתאסף סביבנו.
 30 אחוז מתושבי דהיישה הם ילדים. זהו אולי הנשק הסודי של הפליטים. והם הגיבורים - הם אלה שמיידיים אבנים, הם אלה שמארגנים הפגנות, הם אלה שנהרגים בעת פיזורן. ילדים שהם כבר דור שלישי במחנה פליטים. הלומדים בדרך הקשה מהי זהות לאומית, מהי אהדת לאומית, מהו מחנה-פליטים ומהו מישטר כיבוש צבאי.
 סימטות-המחנה אינן סלולות באספלט, כמו בערים, אלא יצוקות בבטון אפור. דהיישה אינה שייכת לשום עירייה ואין לה מועצה משלה. יש שם מכתרי, שעליו אומרים תושבי המקום כי הוא שתול מטעם המימשל, וישנם התושבים עצמם. הם דואגים לשטח הציבורי. הם שסללו בבטון את הסימטות הראשיות, הם שהיתו

לחם ואבנים

ילדה קטנה, מן הילדים הרבים במקום. מחזיקה בידה רבע כיכר לחם. עומדת ליד שער-ברזל קטן המוביל אל תוך ביתה, כשליד השער ערימת אבנים גדולה.

קיד מנוקב

קירות רבים במחנה-הפליטים מנוקבים בכדורי רובים. על קיר אחד הבתים מתנוססת כתובת אדומה: כן למאבק! לא לספסרי האדמות! לא למפריעי ההפגנות! הרחובות הראשיים מכוסים בשיכבת בטון. כשלאורכם (כמו שנראה בתמונה) תעלות-ניקוז.